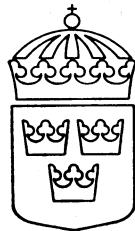

Sveriges överenskommelser med främmande makter

ISSN 0284-1967

Utgiven av utrikesdepartementet

SÖ 1989: 8

Nr 8

Europeisk konvention om erkännande och verkställighet av avgöranden rörande vårdnad om barn samt om åter- ställande av vård av barn Luxemburg den 20 maj 1980.

Regeringen beslöt den 2 februari 1989 att underteckna och ratificera konventionen och därvid:

1. enligt artiklarna 17 och 27 förklara att erkännande och verkställighet av avgöranden rörande vårdnad m. m. i de fall som avses i artiklarna 8 och 9 kan vägras även på sådana grunder som är föreskrivna i artikel 10, samt
2. enligt artikel 20 förklara att konventionen inte skall tillämpas i nordiska förhållanden i den mån särskilda regler gäller mellan de nordiska länderna.

Utrikesdepartementet skall vara centralmyndighet enligt artikel 2.

Den 28 mars 1989 undertecknades konventionen och samtidigt deponerades ratifikationsinstrumentet med ovanstående förklaringar hos Europarådets generalsekreterare.

Konventionen träder i kraft för Sverige den 1 juli 1989.

Riksdagsbehandling: Prop 1988/89: 8, LU 10, rskr 19, SFS 1989: 14.

European convention on recognition and enforcement of decisions concerning custody of children and on restoration of custody of children

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Recognising that in the member States of the Council of Europe the welfare of the child is of overriding importance in reaching decisions concerning his custody;

Considering that the making of arrangements to ensure that decisions concerning the custody of a child can be more widely recognised and enforced will provide greater protection of the welfare of children;

Considering it desirable, with this end in view, to emphasise that the right of access of parents is a normal corollary to the right of custody;

Noting the increasing number of cases where children have been improperly removed across an international frontier and the difficulties of securing adequate solutions to the problems caused by such cases;

Desirous of making suitable provision to enable the custody of children which has been arbitrarily interrupted to be restored;

Convinced of the desirability of making arrangements for this purpose answering to different needs and different circumstances;

Desiring to establish legal co-operation between their authorities,

Have agreed as follows:

Article 1

For the purposes of this Convention:

a. *child* means a person of any nationality, so long as he is under 16 years of age and has not the right to decide on his own place of residence under the law of his habitual residence, the law of his nationality or the internal law of the State addressed;

b. *authority* means a judicial or administrative authority;

Convention européenne sur la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière de garde des enfants et le rétablissement de la garde des enfants

Les États membres du Conseil de l'Europe, signataires de la présente Convention,

Reconnaissant que dans les États membres du Conseil de l'Europe la prise en considération de l'intérêt de l'enfant est d'une importance décisive en matière de décisions concernant sa garde;

Considérant que l'institution de mesures destinées à faciliter la reconnaissance et l'exécution des décisions concernant la garde d'un enfant aura pour effet d'assurer une meilleure protection de l'intérêt des enfants;

Estimant souhaitable, dans ce but, de souligner que le droit de visite des parents est le corollaire normal du droit de garde;

Constatant le nombre croissant de cas où des enfants ont été déplacés sans droit à travers une frontière internationale et les difficultés rencontrées pour résoudre de manière adéquate les problèmes soulevés par ces cas;

Désireux d'introduire des dispositions appropriées permettant le rétablissement de la garde des enfants lorsque cette garde a été arbitrairement interrompue;

Convaincus de l'opportunité de prendre, à cet effet, des mesures adaptées aux différents besoins et aux différentes circonstances;

Désireux d'établir des relations de coopération judiciaire entre leurs autorités,

Sont convenus de ce qui suit:

Article 1

Aux fins de la présente Convention, on entend par:

a. *enfant*: une personne, quelle que soit sa nationalité, pour autant qu'elle n'a pas encore atteint l'âge de 16 ans et qu'elle n'a pas le droit de fixer elle-même sa résidence selon la loi de sa résidence habituelle ou de sa nationalité ou selon la loi interne de l'État requis;

b. *autorité*: toute autorité judiciaire ou administrative;

(Översättning)¹

Europeisk konvention om erkännande och verkställighet av avgöranden rörande vårdnad om barn samt om återställande av vård av barn

De medlemsstater i Europarådet som har undertecknat denna konvention,
som är medvetna om att i Europarådets medlemsstater barnets bästa är av allra största betydelse för avgöranden rörande vårdnaden om barn;

som anser att man genom att träffa överenskommelser för att säkerställa att avgöranden rörande vårdnaden om barn kan bli mer allmänt erkända och verkställda kommer att ge ett bättre skydd för barnens bästa;

som anser det önskvärt, med detta mål i sikte, att betona att föräldrars rätt till umgänge är en naturlig följd av vårdnadsrätten;

som uppmärksammar det ökande antalet fall då barn olovligen har förts bort över en statsgräns och svårigheterna att finna lämpliga lösningar på de problem som härigenom uppstår;

som önskar åstadkomma en lämplig ordning för att göra det möjligt att återställa vården av barn som egenmäktigt har avbrutits;

som är övertygade om att det är önskvärt att åtgärder vidtas i detta syfte, vilka svarar mot olika behov och olika omständigheter;

som önskar upprätta ett samarbete i rättsfrågor mellan sina myndigheter,
har kommit överens om följande:

Artikel 1

I denna konvention avses med:

a. *barn*: en person av vilken nationalitet som helst, så länge han är under 16 år och inte har rätt att bestämma var han skall bo enligt lagen i det land där han har hemvist eller medborgarskap eller enligt den interna lagen i mottagarstaten;

b. *myndighet*: en judiciell eller administrativ myndighet;

¹ Översättning i enlighet med den i prop. 1988/89: 8 intagna texten.

c. *decision relating to custody* means a decision of an authority in so far as it relates to the care of the person of the child, including the right to decide on the place of his residence, or to the right of access to him;

d. *improper removal* means the removal of a child across an international frontier in breach of a decision relating to his custody which has been given in a Contracting State and which is enforceable in such a State; improper removal also includes:

i. the failure to return a child across an international frontier at the end of a period of the exercise of the right of access to this child or at the end of any other temporary stay in a territory other than that where the custody is exercised;

ii. a removal which is subsequently declared unlawful within the meaning of Article 12.

PART 1

Central authorities

Article 2

1. Each Contracting State shall appoint a central authority to carry out the functions provided for by this Convention.

2. Federal States and States with more than one legal system shall be free to appoint more than one central authority and shall determine the extent of their competence.

3. The Secretary General of the Council of Europe shall be notified of any appointment under this Article.

Article 3

1. The central authorities of the Contracting States shall co-operate with each other and promote co-operation between the competent authorities in their respective countries. They shall act with all necessary despatch.

2. With a view to facilitating the operation of this Convention, the central authorities of the Contracting States:

a. shall secure the transmission of requests for information coming from competent authorities and relating to legal or factual matters concerning pending proceedings;

b. shall provide each other on request with information about their law relating to the custody of children and any changes in that law;

c. *décision relative à la garde*: toute décision d'une autorité dans la mesure où elle statue sur le soin de la personne de l'enfant, y compris le droit de fixer sa résidence, ainsi que sur le droit de visite;

d. *déplacement sans droit*: le déplacement d'un enfant à travers une frontière internationale en violation d'une décision relative à sa garde rendue dans un État contractant et exécutoire dans un tel État; est aussi considéré comme déplacement sans droit:

i. le non-retour d'un enfant à travers une frontière internationale, à l'issue de la période d'exercice d'un droit de visite relatif à cet enfant ou à l'issue de tout autre séjour temporaire dans un territoire autre que celui dans lequel s'exerce la garde;

ii. un déplacement déclaré ultérieurement comme illicite au sens de l'article 12.

TITRE I

Autorités centrales

Article 2

1. Chaque État contractant désignera une autorité centrale qui exercera les fonctions prévues dans la présente Convention.

2. Les États fédéraux et les États dans lesquels plusieurs systèmes de droit sont en vigueur ont la faculté de désigner plusieurs autorités centrales dont ils déterminent les compétences.

3. Toute désignation effectuée en application du présent article doit être notifiée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 3

1. Les autorités centrales des États contractants doivent coopérer entre elles et promouvoir une concertation entre les autorités compétentes de leurs pays respectifs. Elles doivent agir avec toute la diligence nécessaire.

2. En vue de faciliter la mise en œuvre de la présente Convention, les autorités centrales des États contractants:

a. assurent la transmission des demandes de renseignements émanant des autorités compétentes et qui concernent des points de droit ou de fait relatifs à des procédures en cours;

b. se communiquent réciproquement sur leur demande des renseignements concernant leur droit relatif à la garde des enfants et son évolution;

c. *avgörande rörande vårdnad*: ett avgörande av en myndighet till den del avgörandet hänför sig till vården av barnets person, inbegripet rätten att bestämma var barnet skall bo, eller rätten till umgänge med barnet;

d. *olovligt bortförande*: ett bortförande av ett barn över en statsgräns i strid mot ett avgörande rörande vårdnaden om barnet som har meddelats i en fördragsslutande stat och är verkställbart i en sådan stat; olovligt bortförande innefattar också:

i. försummelse att återlämna ett barn över en statsgräns, när tiden för att utöva rätten till umgänge med barnet har gått ut eller när tiden har gått ut för någon annan tillfällig vistelse i ett annat område än det där vårdnaden utövas;

ii. ett bortförande som i efterhand har förklarats olagligt i enlighet med artikel 12.

DEL I

Centralmyndigheter

Artikel 2

1. Varje fördragsslutande stat skall utse en centralmyndighet, som skall fullgöra de uppgifter som föreskrivs i denna konvention.

2. Federala stater och stater med mer än ett rättssystem har frihet att utse mer än en centralmyndighet och skall bestämma omfattningen av dessa myndigheters behörighet.

3. Europarådets generalsekreterare skall underrättas om varje centralmyndighet som utsetts enligt denna artikel.

Artikel 3

1. Centralmyndigheterna i de fördragsslutande staterna skall samarbeta med varandra och främja samarbetet mellan de behöriga myndigheterna i sina respektive länder. De skall handla med all nödvändig skyndsamhet.

2. I syfte att underlätta förfarandet enligt denna konvention skall centralmyndigheterna i de fördragsslutande staterna:

a. se till att sådana önskemål om upplysningar vidarebefordras som kommer från behöriga myndigheter och som avser rättsliga eller faktiska frågor om pågående handläggning;

b. på begäran tillhandahålla varandra upplysningar om det egna landets lagar rörande vårdnaden om barn och om ändringar i dessa lagar;

c. shall keep each other informed of any difficulties likely to arise in applying the Convention and, as far as possible, eliminate obstacles to its application.

Article 4

1. Any person who has obtained in a Contracting State a decision relating to the custody of a child and who wishes to have that decision recognised or enforced in another Contracting State may submit an application for this purpose to the central authority in any Contracting State.

2. The application shall be accompanied by the documents mentioned in Article 13.

3. The central authority receiving the application, if it is not the central authority in the State addressed, shall send the documents directly and without delay to that central authority.

4. The central authority receiving the application may refuse to intervene where it is manifestly clear that the conditions laid down by this Convention are not satisfied.

5. The central authority receiving the application shall keep the applicant informed without delay of the progress of his application.

Article 5

1. The central authority in the State addressed shall take or cause to be taken without delay all steps which it considers to be appropriate, if necessary by instituting proceedings before its competent authorities, in order:

- a. to discover the whereabouts of the child;
- b. to avoid, in particular by any necessary provisional measures, prejudice to the interests of the child or of the applicant;
- c. to secure the recognition or enforcement of the decision;
- d. to secure the delivery of the child to the applicant where enforcement is granted;
- e. to inform the requesting authority of the measures taken and their results.

2. Where the central authority in the State addressed has reason to believe that the child is in the territory of another Contracting State it shall send the documents directly and without delay to the central authority of that State.

c. se tiennent mutuellement informées des difficultés susceptibles de s'élever à l'occasion de l'application de la Convention et s'emploient, dans toute la mesure du possible, à lever les obstacles à son application.

Article 4

1. Toute personne qui a obtenu dans un État contractant une décision relative à la garde d'un enfant et qui désire obtenir dans un autre État contractant la reconnaissance ou l'exécution de cette décision peut s'adresser, à cette fin, par requête, à l'autorité centrale de tout État contractant.

2. La requête doit être accompagnée des documents mentionnés à l'article 13.

3. L'autorité centrale saisie, si elle est autre que l'autorité centrale de l'État requis, transmet les documents à cette dernière par voie directe et sans délai.

4. L'autorité centrale saisie peut refuser son intervention lorsqu'il est manifeste que les conditions requises par la présente Convention ne sont pas remplies.

5. L'autorité centrale saisie informe sans délai le demandeur des suites de sa demande.

Article 5

1. L'autorité centrale de l'État requis prend ou fait prendre dans les plus brefs délais toutes dispositions qu'elle juge appropriées, en saisissant, le cas échéant, ses autorités compétentes, pour:

- a. retrouver le lieu où se trouve l'enfant;
- b. éviter, notamment par les mesures provisoires nécessaires, que les intérêts de l'enfant ou du demandeur ne soient lésés;
- c. assurer la reconnaissance ou l'exécution de la décision;
- d. assurer la remise de l'enfant au demandeur lorsque l'exécution de la décision est accordée;
- e. informer l'autorité requérante des mesures prises et des suites données.

2. Lorsque l'autorité centrale de l'État requis a des raisons de croire que l'enfant se trouve dans le territoire d'un autre État contractant, elle transmet les documents à l'autorité centrale de cet État, par voie directe et sans délai.

c. hålla varandra informerade om sådana svårigheter som sannolikt kommer att uppstå vid tillämpningen av konventionen och, så långt som möjligt, undanröja de hinder som finns mot dess tillämpning.

Artikel 4

1. Varje person, som i en fördragsslutande stat har fått ett avgörande rörande vårdnaden om ett barn och som önskar få avgörandet erkänt eller verkställt i en annan fördragsslutande stat, kan för detta ändamål ge in en ansökan till centralmyndigheten i någon av de fördragsslutande staterna.

2. Ansökningen skall vara åtföljd av de handlingar som nämns i artikel 13.

3. Den centralmyndighet som erhåller ansökningen skall, om den inte är centralmyndighet i mottagarstaten, direkt och utan dröjsmål sända handlingarna till centralmyndigheten i den staten.

4. Den centralmyndighet som erhåller ansökningen kan vägra att förmedla den, om det är helt klart att de villkor som är föreskrivna i denna konvention inte är uppfyllda.

5. Den centralmyndighet som erhåller ansökningen skall utan dröjsmål hålla sökanden underrättad om hur dennes ansökan framskrider.

Artikel 5

1. Centralmyndigheten i mottagarstaten skall utan dröjsmål vidta eller låta vidta alla mått och steg som myndigheten anser lämpliga, om nödvändigt genom att väcka talan inför dess behöriga myndigheter, för att:

a. få reda på var barnet befinner sig;

b. undvika, särskilt genom behövliga provisoriska åtgärder, att barnets eller sökandens intressen lider förfång;

c. säkerställa erkännandet eller verkställigheten av avgörandet;

d. säkerställa att barnet lämnas över till sökanden, när verkställighet har beviljats;

e. informera den sökande myndigheten om de åtgärder som har vidtagits och resultatet av dem.

2. När centralmyndigheten i mottagarstaten har skäl att tro att barnet befinner sig inom en annan fördragsslutande stats område, skall den direkt och utan dröjsmål sända handlingarna till centralmyndigheten i den staten.

3. With the exception of the cost of repatriation, each Contracting State undertakes not to claim any payment from an applicant in respect of any measures taken under paragraph 1 of this Article by the central authority of that State on the applicant's behalf, including the costs of proceedings and, where applicable, the costs incurred by the assistance of a lawyer.

4. If recognition or enforcement is refused, and if the central authority of the State addressed considers that it should comply with a request by the applicant to bring in that State proceedings concerning the substance of the case, that authority shall use its best endeavours to secure the representation of the applicant in the proceedings under conditions no less favourable than those available to a person who is resident in and a national of that State and for this purpose it may, in particular, institute proceedings before its competent authorities.

Article 6

1. Subject to any special agreements made between the central authorities concerned and to the provisions of paragraph 3 of this Article:

a. communications to the central authority of the State addressed shall be made in the official language or in one of the official languages of that State or be accompanied by a translation into that language;

b. the central authority of the State addressed shall nevertheless accept communications made in English or in French or accompanied by a translation into one of these languages.

2. Communications coming from the central authority of the State addressed, including the results of enquiries carried out, may be made in the official language or one of the official languages of that State or in English or French.

3. A Contracting State may exclude wholly or partly the provisions of paragraph 1. *b* of this Article. When a Contracting State has made this reservation any other Contracting State may also apply the reservation in respect of that State.

3. A l'exception des frais de rapatriement, chaque État contractant s'engage à n'exiger du demandeur aucun paiement pour toute mesure prise pour le compte de celui-ci en vertu du paragraphe 1 du présent article par l'autorité centrale de cet État, y compris les frais et dépens du procès et, lorsque c'est le cas, les frais entraînés par la participation d'un avocat.

4. Si la reconnaissance ou l'exécution est refusée et si l'autorité centrale de l'État requis estime devoir donner suite à la demande du requérant d'introduire dans cet État une action au fond, cette autorité met tout en œuvre pour assurer la représentation du requérant dans cette procédure dans des conditions non moins favorables que celles dont peut bénéficier une personne qui est résidente et ressortissante de cet État et, à cet effet, elle peut notamment saisir ses autorités compétentes.

Article 6

1. Sous réserve des arrangements particuliers conclus entre les autorités centrales intéressées et des dispositions du paragraphe 3 du présent article:

a. les communications adressées à l'autorité centrale de l'État requis sont rédigées dans la langue ou dans l'une des langues officielles de cet État ou accompagnées d'une traduction dans cette langue;

b. l'autorité centrale de l'État requis doit néanmoins accepter les communications rédigées en langue française ou anglaise ou accompagnées d'une traduction dans l'une de ces langues.

2. Les communications émanant de l'autorité centrale de l'État requis, y compris les résultats des enquêtes effectuées, peuvent être rédigées dans la ou dans l'une des langues officielles de cet État ou en français ou en anglais.

3. Tout État contractant peut exclure l'application en tout ou en partie des dispositions du paragraphe 1. *b* du présent article. Lorsqu'un État contractant a fait cette réserve tout autre État contractant peut également l'appliquer à l'égard de cet État.

3. Med undantag för kostnaderna för att få barnet hemsänt åtar sig varje fördragsslutande stat att inte begära någon ersättning från sökanden för de åtgärder som centralmyndigheten i mottagarstaten på sökandens vägnar vidtagit enligt punkt 1 i denna artikel, inbegripet kostnaderna för rättsliga åtgärder och, i förekommande fall, kostnader som uppkommit genom biträde av advokat eller annan jurist.

4. Om erkännande eller verkställighet vägras och mottagarstatens centralmyndighet anser att den bör villfara en begäran från sökanden att i den staten inleda ett rättsligt förfarande rörande själva sakfrågan, skall myndigheten på allt sätt anstränga sig för att säkerställa att sökanden är företrädd under förfarandet på villkor som inte är sämre än dem som gäller för den som är bosatt i och medborgare i den staten. För detta ändamål kan den framför allt inleda förfaranden inför dess behöriga myndigheter.

Artikel 6

1. Med beaktande av vad som följer av särskilda överenskommelser mellan berörda centralmyndigheter och av bestämmelserna i punkten 3 i denna artikel skall:

a. meddelanden till centralmyndigheten i mottagarstaten lämnas på det officiella språket eller ett av de officiella språken i den staten eller åtföljas av en översättning till det språket

b. mottagarstatens centralmyndighet dock godta meddelanden avfattade på engelska eller franska eller åtföljda av en översättning till ett av dessa språk.

2. Meddelanden från centralmyndigheten i mottagarstaten, inbegripet resultatet av de utredningar som har gjorts, får lämnas på det officiella språket eller ett av de officiella språken i den staten eller på engelska eller franska.

3. En fördragsslutande stat kan helt eller delvis utesluta föreskrifterna i punkt 1. *b* i denna artikel. Om en fördragsslutande stat har gjort en sådan reservation, kan varje annan fördragsslutande stat också åberopa reservationen i förhållande till den staten.

PART II

Recognition and enforcement of decisions and restoration of custody of children

Article 7

A decision relating to custody given in a Contracting State shall be recognised and, where it is enforceable in the State of origin, made enforceable in every other Contracting State.

Article 8

1. In the case of an improper removal, the central authority of the State addressed shall cause steps to be taken forthwith to restore the custody of the child where:

a. at the time of the institution of the proceedings in the State where the decision was given or at the time of the improper removal, if earlier, the child and his parents had as their sole nationality the nationality of that State and the child had his habitual residence in the territory of that State, and

b. a request for the restoration was made to a central authority within a period of six months from the date of the improper removal.

2. If, in accordance with the law of the State addressed, the requirements of paragraph 1 of this Article cannot be complied with without recourse to a judicial authority, none of the grounds of refusal specified in this Convention shall apply to the judicial proceedings.

3. Where there is an agreement officially confirmed by a competent authority between the person having the custody of the child and another person to allow the other person a right of access, and the child, having been taken abroad, has not been restored at the end of the agreed period to the person having the custody, custody of the child shall be restored in accordance with paragraphs 1. *b* and 2 of this Article. The same shall apply in the case of a decision of the competent authority granting such a right to a person who has not the custody of the child.

Article 9

1. In cases of improper removal, other than those dealt with in Article 8, in which an application has been made to a central authority within a period of six months from the date

TITRE II

Reconnaissance et exécution des décisions et rétablissement de la garde des enfants

Article 7

Les décisions relatives à la garde rendues dans un État contractant sont reconnues et, lorsqu'elles sont exécutoires dans l'État d'origine, elles sont mises à exécution dans tout autre État contractant.

Article 8

1. En cas de déplacement sans droit, l'autorité centrale de l'État requis fera procéder immédiatement à la restitution de l'enfant:

a. lorsqu'au moment de l'introduction de l'instance dans l'État où la décision a été rendue ou à la date du déplacement sans droit, si celui-ci a eu lieu antérieurement, l'enfant ainsi que ses parents avaient la seule nationalité de cet État et que l'enfant avait sa résidence habituelle sur le territoire dudit État, et

b. qu'une autorité centrale a été saisie de la demande de restitution dans un délai de six mois à partir du déplacement sans droit.

2. Si, conformément à la loi de l'État requis, il ne peut être satisfait aux prescriptions du paragraphe 1 du présent article sans l'intervention d'une autorité judiciaire, aucun des motifs de refus prévus dans la présente Convention ne s'appliquera dans la procédure judiciaire.

3. Si un accord homologué par une autorité compétente est intervenu entre la personne qui a la garde de l'enfant et une autre personne pour accorder à celle-ci un droit de visite et qu'à l'expiration de la période convenue l'enfant, ayant été emmené à l'étranger, n'a pas été restitué à la personne qui en avait la garde, il est procédé au rétablissement du droit de garde conformément aux paragraphes 1. *b* et 2 du présent article. Il en est de même en cas de décision de l'autorité compétente accordant ce même droit à une personne qui n'a pas la garde de l'enfant.

Article 9

1. Dans les cas de déplacement sans droit autres que ceux prévus à l'article 8 et si une autorité centrale a été saisie dans un délai de six mois à partir du déplacement, la reconnais-

DEL II**Erkännande och verkställighet av avgöranden samt återställande av vården av barn***Artikel 7*

Ett avgörande rörande vårdsnaden som har meddelats i en fördragsslutande stat skall erkännas och, om det är verkställbart i ursprungsstaten, verkställas i varje annan fördragsslutande stat.

Artikel 8

1. Om ett olovligt bortförande föreligger, skall centralmyndigheten i mottagarstaten genast låta vidta åtgärder för att återställa vården av barnet, om:

a. vid den tidpunkt då talan väcktes i den stat där avgörandet meddelades eller vid tidpunkten för det olovliga bortförandet, om det ägde rum tidigare, barnet och dess föräldrar hade medborgarskap endast i den staten och barnet hade sitt hemvist inom den statens område, och

b. begäran om återställande gjordes hos centralmyndigheten inom sex månader från den dag då det olovliga bortförandet ägde rum.

2. Om, enligt mottagarstatens lag, de krav som anges i punkten 1 i denna artikel inte kan uppfyllas utan anlitan av en rättslig myndighet, får ingen av de grunder för vägran att återlämna barnet som anges i denna konvention prövas i det rättsliga förfarandet.

3. Finns det en av behörig myndighet officiellt bekräftad överenskommelse mellan den som har vårdsnaden om barnet och någon annan om att den senare har rätt till umgänge och har barnet tagits utomlands men inte vid utgången av den överenskomna tidsperioden återlämnats till den som har vårdsnaden, skall vården om barnet återställas i enlighet med punkterna 1. *b* och 2 i denna artikel. Detsamma skall gälla om det finns ett avgörande av behörig myndighet som tillerkänner någon som inte har vårdsnaden om barnet en sådan rätt.

Artikel 9

1. I andra fall av olovligt bortförande än som avses i artikel 8 kan erkännande och verkställighet, om ansökan har gjorts till centralmyndigheten inom sex månader från den

of the removal, recognition and enforcement may be refused only if:

a. in the case of a decision given in the absence of the defendant or his legal representative, the defendant was not duly served with the document which instituted the proceedings or an equivalent document in sufficient time to enable him to arrange his defence; but such a failure to effect service cannot constitute a ground for refusing recognition or enforcement where service was not effected because the defendant had concealed his whereabouts from the person who instituted the proceedings in the State of origin;

b. in the case of a decision given in the absence of the defendant or his legal representative, the competence of the authority giving the decision was not founded:

i. on the habitual residence of the defendant, or

ii. on the last common habitual residence of the child's parents, at least one parent being still habitually resident there, or

iii. on the habitual residence of the child;

c. the decision is incompatible with a decision relating to custody which became enforceable in the State addressed before the removal of the child, unless the child has had his habitual residence in the territory of the requesting State for one year before his removal.

2. Where no application has been made to a central authority, the provisions of paragraph 1 of this Article shall apply equally, if recognition and enforcement are requested within six months from the date of the improper removal.

3. In no circumstances may the foreign decision be reviewed as to its substance.

Article 10

1. In cases other than those covered by Articles 8 and 9, recognition and enforcement may be refused not only on the grounds provided for in Article 9 but also on any of the following grounds:

a. if it is found that the effects of the decision are manifestly incompatible with the fundamental principles of the law relating to the family and children in the State addressed;

b. if it is found that by reason of a change in the circumstances including the passage of

sance et l'exécution ne peuvent être refusées que:

a. si, lorsqu'il s'agit d'une décision rendue en l'absence du défendeur ou de son représentant légal, l'acte introductif d'instance ou un acte équivalent n'a pas été signifié ou notifié au défendeur régulièrement et en temps utile pour qu'il puisse se défendre; toutefois, cette absence de signification ou de notification ne saurait constituer une cause de refus de reconnaissance ou d'exécution lorsque la signification ou la notification n'a pas eu lieu parce que le défendeur a dissimulé l'endroit où il se trouve à la personne qui a engagé l'instance dans l'État d'origine;

b. si, lorsqu'il s'agit d'une décision rendue en l'absence du défendeur ou de son représentant légal, la compétence de l'autorité qui l'a rendue n'est pas fondée:

i. sur la résidence habituelle du défendeur, ou

ii. sur la dernière résidence habituelle commune des parents de l'enfant pour autant que l'un d'eux y réside encore habituellement, ou

iii. sur la résidence habituelle de l'enfant;

c. si la décision est incompatible avec une décision relative à la garde devenue exécutoire dans l'État requis avant le déplacement de l'enfant, à moins que l'enfant n'ait eu sa résidence habituelle sur le territoire de l'État requérant dans l'année précédant son déplacement.

2. Si aucune autorité centrale n'a pas été saisie, les dispositions du paragraphe 1 du présent article sont également applicables lorsque la reconnaissance et l'exécution sont demandées dans un délai de six mois à partir du déplacement sans droit.

3. En aucun cas, la décision ne peut faire l'objet d'un examen au fond.

Article 10

1. Dans les cas autres que ceux visés aux articles 8 et 9, la reconnaissance ainsi que l'exécution peuvent être refusées non seulement pour les motifs prévus à l'article 9, mais en outre pour l'un des motifs suivants:

a. s'il est constaté que les effets de la décision sont manifestement incompatibles avec les principes fondamentaux du droit régissant la famille et les enfants dans l'État requis;

b. s'il est constaté qu'en raison de changements de circonstances incluant l'écoulement

dag bortförandet ägde rum, vägras endast om:

a. avgörandet meddelades i svarandens eller dennes lagliga företrädares frånvaro och svaranden inte vederbörligen har delgetts den handling varigenom talan väcktes eller motsvarande handling i tillräcklig tid för att ge honom tillfälle att ordna med sitt svaromål; en sådan brist i delgivningen kan dock inte läggas till grund för att vägra erkännande eller verkställighet i de fall delgivningen inte har fullgjorts därför att svaranden hade hållit sin uppehållsort hemlig för den person som väckte talan i ursprungsstaten;

b. avgörandet meddelades i svarandens eller dennes lagliga företrädares frånvaro och den myndighet som meddelade avgörandet inte grundade sin behörighet på:

i. svarandens hemvist, eller

ii. det hemvist som barnets föräldrar senast hade gemensamt och åtminstone den ena föräldern fortfarande hade hemvist där, eller

iii. barnets hemvist;

c. avgörandet är oförenligt med ett avgörande rörande vårdnaden som var verkställbart i mottagarstaten innan barnet fördes bort, såvida inte barnet, under minst ett år innan det fördes bort, hade sitt hemvist inom den sökande statens område.

2. Om ansökan inte har gjorts till en centralmyndighet, gäller bestämmelserna i punkten 1 i denna artikel i motsvarande delar, om erkännande och verkställighet begärs inom sex månader från den dag det olovliga bortförandet ägde rum.

3. Under inga förhållanden får det utländska avgörandet prövas på nytt i sak.

Artikel 10

1. I andra fall än de som avses i artiklarna 8 och 9 kan erkännande och verkställighet vägras inte endast på de grunder som föreskrivs i artikel 9 utan också på någon av följande grunder:

a. om det befinns att avgörandets verkningar är uppenbart oförenliga med de grundläggande principerna i mottagarstatens lag om familj och barn;

b. om det befinns att det ursprungliga avgörandets verkningar med hänsyn till ändrade

time but not including a mere change in the residence of the child after an improper removal, the effects of the original decision are manifestly no longer in accordance with the welfare of the child;

c. if at the time when the proceedings were instituted in the State of origin:

i. the child was a national of the State addressed or was habitually resident there and no such connection existed with the State of origin;

ii. the child was a national both of the State of origin and of the State addressed and was habitually resident in the State addressed;

d. if the decision is incompatible with a decision given in the State addressed or enforceable in that State after being given in a third State, pursuant to proceedings begun before the submission of the request for recognition or enforcement, and if the refusal is in accordance with the welfare of the child.

2. In the same cases, proceedings for recognition or enforcement may be adjourned on any of the following grounds:

a. if an ordinary form of review of the original decision has been commenced;

b. if proceedings relating to the custody of the child, commenced before the proceedings in the State of origin were instituted, are pending in the State addressed;

c. if another decision concerning the custody of the child is the subject of proceedings for enforcement or of any other proceedings concerning the recognition of the decision.

Article 11

1. Decisions on rights of access and provisions of decisions relating to custody which deal with the right of access shall be recognised and enforced subject to the same conditions as other decisions relating to custody.

2. However, the competent authority of the State addressed may fix the conditions for the implementation and exercise of the right of access taking into account, in particular, undertakings given by the parties on this matter.

3. Where no decision on the right of access has been taken or where recognition or enforcement of the decision relating to custody is refused, the central authority of the State

du temps mais excluant le seul changement de résidence de l'enfant à la suite d'un déplacement sans droit, les effets de la décision d'origine ne sont manifestement plus conformes à l'intérêt de l'enfant;

c. si, au moment de l'introduction de l'instance dans l'État d'origine:

i. l'enfant avait la nationalité de l'État requis ou sa résidence habituelle dans cet État alors qu'aucun de ces liens de rattachement n'existait avec l'État d'origine;

ii. l'enfant avait à la fois la nationalité de l'État d'origine et de l'État requis et sa résidence habituelle dans l'État requis;

d. si la décision est incompatible avec une décision rendue, soit dans l'État requis, soit dans un État tiers tout en étant exécutoire dans l'État requis, à la suite d'une procédure engagée avant l'introduction de la demande de reconnaissance ou d'exécution, et si le refus est conforme à l'intérêt de l'enfant.

2. Dans les mêmes cas, la procédure en reconnaissance ainsi que la procédure en exécution peuvent être suspendues pour l'un des motifs suivants:

a. si la décision d'origine fait l'objet d'un recours ordinaire;

b. si une procédure concernant la garde de l'enfant, engagée avant que la procédure dans l'État d'origine n'ait été introduite, est pendante dans l'État requis;

c. si une autre décision relative à la garde de l'enfant fait l'objet d'une procédure d'exécution ou de toute autre procédure relative à la reconnaissance de cette décision.

Article 11

1. Les décisions sur le droit de visite et les dispositions des décisions relatives à la garde qui portent sur le droit de visite sont reconnues et mises à exécution dans les mêmes conditions que les autres décisions relatives à la garde.

2. Toutefois, l'autorité compétente de l'État requis peut fixer les modalités de la mise en œuvre et de l'exercice du droit de visite compte tenu notamment des engagements pris par les parties à ce sujet.

3. Lorsqu'il n'a pas été statué sur le droit de visite ou lorsque la reconnaissance ou l'exécution de la décision relative à la garde est refusée, l'autorité centrale de l'État requis

förhållanden, inbegripet den tid som har förflutit men inte enbart ändringen av barnets vistelseort efter ett olovligt bortförande, uppenbarligen inte längre är förenliga med barnets bästa;

c. om barnet vid den tidpunkt när talan väcktes i ursprungsstaten:

i. var medborgare i mottagarstaten eller hade sitt hemvist där och inte hade någon sådan anknytning till ursprungsstaten;

ii. var medborgare både i ursprungsstaten och mottagarstaten och hade sitt hemvist i mottagarstaten;

d. om avgörandet är oförenligt med ett avgörande som har meddelats i mottagarstaten eller som är verkställbart i den staten efter att ha meddelats i en tredje stat till följd av ett förfarande som har påbörjats innan begäran om erkännande eller verkställighet framställdes och det är i överensstämmelse med barnets bästa att erkännande och verkställighet vägras.

2. Under samma förhållanden kan ett förfarande för erkännande eller verkställighet skjutas upp på någon av följande grunder:

a. om en överprövning i ordinarie form har påbörjats av det ursprungliga avgörandet;

b. om ett förfarande som rör vårdnaden om barnet pågår i mottagarstaten och detta förfarande inleddes innan talan väcktes i ursprungsstaten;

c. om ett annat avgörande om vårdnaden om barnet är föremål för verkställighetsförfarande eller något annat förfarande som avser erkännandet av avgörandet.

Artikel 11

1. Avgöranden om rätt till umgänge och föreskrifter i vårdnadsavgöranden som avser rätten till umgänge skall erkännas och verkställas under samma villkor som gäller för andra avgöranden rörande vårdnaden.

2. Behörig myndighet i mottagarstaten äger dock fastställa villkoren för att uppfylla och utöva umgängesrätten med hänsyn framför allt till åtaganden som parterna har gjort i saken.

3. I de fall då inget avgörande om rätt till umgänge har meddelats eller då erkännande eller verkställighet av vårdnadsavgörandet har vägrats kan centralmyndigheten i mottagarstaten vända sig till behöriga myndigheter i

addressed may apply to its competent authorities for a decision on the right of access, if the person claiming a right of access so requests.

Article 12

Where, at the time of the removal of a child across an international frontier, there is no enforceable decision given in a Contracting State relating to his custody, the provisions of this Convention shall apply to any subsequent decision, relating to the custody of that child and declaring the removal to be unlawful, given in a Contracting State at the request of any interested person.

PART III

Procedure

Article 13

1. A request for recognition or enforcement in another Contracting State of a decision relating to custody shall be accompanied by:

a. a document authorising the central authority of the State addressed to act on behalf of the applicant or to designate another representative for that purpose;

b. a copy of the decision which satisfies the necessary conditions of authenticity;

c. in the case of a decision given in the absence of the defendant or his legal representative, a document which establishes that the defendant was duly served with the document which instituted the proceedings or an equivalent document;

d. if applicable, any document which establishes that, in accordance with the law of the State of origin, the decision is enforceable;

e. if possible, a statement indicating the whereabouts or likely whereabouts of the child in the State addressed;

f. proposals as to how the custody of the child should be restored.

2. The documents mentioned above shall, where necessary, be accompanied by a translation according to the provisions laid down in Article 6.

peut saisir ses autorités compétentes pour statuer sur le droit de visite, à la demande de la personne invoquant ce droit.

Article 12

Lorsqu'à la date à laquelle l'enfant est déplacé à travers une frontière internationale il n'existe pas de décision exécutoire sur sa garde rendue dans un État contractant, les dispositions de la présente Convention s'appliquent à toute décision ultérieure relative à la garde de cet enfant et déclarant le déplacement illicite, rendue dans un État contractant à la demande de toute personne intéressée.

TITRE III

Procédure

Article 13

1. La demande tendant à la reconnaissance ou l'exécution dans un autre État contractant d'une décision relative à la garde doit être accompagnée:

a. d'un document habilitant l'autorité centrale de l'État requis à agir au nom du requérant ou à désigner à cette fin un autre représentant;

b. d'une expédition de la décision réunissant les conditions nécessaires à son authenticité;

c. lorsqu'il s'agit d'une décision rendue en l'absence du défendeur ou de son représentant légal, de tout document de nature à établir que l'acte introductif d'instance ou un acte équivalent a été régulièrement signifié ou notifié au défendeur;

d. le cas échéant, de tout document de nature à établir que, selon la loi de l'État d'origine, la décision est exécutoire;

e. si possible, d'un exposé indiquant le lieu ou pourrait se trouver l'enfant dans l'État requis;

f. de propositions sur les modalités du rétablissement de la garde de l'enfant.

2. Les documents mentionnés ci-dessus doivent, le cas échéant, être accompagnés d'une traduction selon les règles établies à l'article 6.

den staten för ett avgörande om umgängesrätt, om den person som gör anspråk på rätt till umgänge begär det.

Artikel 12

Om det vid tiden för ett barns bortförande över en statsgräns inte finns något verkställbart avgörande rörande vårdnaden av barnet som är meddelat i en fördragsslutande stat, skall bestämmelserna i denna konvention tillämpas på varje senare avgörande som har meddelats i en fördragsslutande stat på begäran av en berörd person och som rör vårdnaden om barnet och innehåller en förklaring att bortförandet var olagligt.

DEL III

Förfarande

Artikel 13

1. En begäran om erkännande eller verkställighet i annan fördragsslutande stat av ett avgörande rörande vårdnaden skall åtföljas av:

a. en handling som bemyndigar centralmyndigheten i mottagarstaten att handla på sökandens vägnar eller att utse någon annan företrädare för detta ändamål;

b. en kopia av avgörandet som uppfyller de nödvändiga villkoren för att handlingen skall anses äkta;

c. i de fall då ett avgörande har meddelats i svarandens eller hans legala företrädares frånvaro, en handling som visar att svaranden vederbörligen har delgetts den handling varigenom talan väcktes eller en motsvarande handling;

d. i förekommande fall, en handling som visar att avgörandet är verkställbart enligt lagen i ursprungsstaten;

e. om möjligt, en redogörelse för var barnet uppehåller sig eller troligen upphåller sig i mottagarstaten;

f. förslag om hur vården av barnet bör återlämnas.

2. De nämnda handlingarna skall, om det är nödvändigt, åtföljas av en översättning enligt bestämmelserna i artikel 6.

Article 14

Each Contracting State shall apply a simple and expeditious procedure for recognition and enforcement of decisions relating to the custody of a child. To that end it shall ensure that a request for enforcement may be lodged by simple application.

Article 15

1. Before reaching a decision under paragraph 1. *b* of Article 10, the authority concerned in the State addressed:

a. shall ascertain the child's views unless this is impracticable having regard in particular to his age and understanding; and

b. may request that any appropriate enquiries be carried out.

2. The cost of enquiries in any Contracting State shall be met by the authorities of the State where they are carried out.

Requests for enquiries and the results of enquiries may be sent to the authority concerned through the central authorities.

Article 16

For the purposes of this Convention, no legalisation or any like formality may be required.

PART IV

Reservations

Article 17

1. A Contracting State may make a reservation that, in cases covered by Articles 8 and 9 or either of these Articles, recognition and enforcement of decisions relating to custody may be refused on such of the grounds provided under Article 10 as may be specified in the reservation.

2. Recognition and enforcement of decisions given in a Contracting State which has made the reservation provided for in paragraph 1 of this Article may be refused in any other Contracting State on any of the additional grounds referred to in that reservation.

Article 14

Tout État contractant applique à la reconnaissance et à l'exécution d'une décision relative à la garde une procédure simple et rapide. A cette fin, il veille à ce que la demande d'exequatur puisse être introduite sur simple requête.

Article 15

1. Avant de statuer sur l'application du paragraphe 1. *b* de l'article 10, l'autorité relevant de l'État requis:

a. doit prendre connaissance du point de vue de l'enfant, à moins qu'il n'y ait une impossibilité pratique, eu égard notamment à l'âge et à la capacité de discernement de celui-ci; et

b. peut demander que des enquêtes appropriées soient effectuées.

2. Les frais des enquêtes effectuées dans un État contractant sont à la charge de l'État dans lequel elles ont été effectuées.

3. Les demandes d'enquête et leurs résultats peuvent être adressés à l'autorité concernée par l'intermédiaire des autorités centrales.

Article 16

Aux fins de la présente Convention, aucune légalisation ni formalité analogue ne peut être exigée.

TITRE IV

Réserves

Article 17

1. Tout État contractant peut faire la réserve selon laquelle, dans les cas prévus aux articles 8 et 9 ou à l'un de ces articles, la reconnaissance et l'exécution des décisions relatives à la garde pourront être refusées pour ceux des motifs prévus à l'article 10 qui seront indiqués dans la réserve.

2. La reconnaissance et l'exécution des décisions rendues dans un État contractant ayant fait la réserve prévue au paragraphe 1 du présent article peuvent être refusées dans tout autre État contractant pour l'un des motifs additionnels indiqués dans cette réserve.

Artikel 14

Varje fördragsslutande stat skall tillämpa ett enkelt och snabbt förfarande för erkännande och verkställighet av avgöranden rörande vårdnaden om barn. För det ändamålet skall den säkerställa att en begäran om verkställighet kan framställas genom en enkel ansökan.

Artikel 15

1. Innan den berörda myndigheten i mottagarstaten fattar beslut enligt punkt 1. *b* i artikel 10:

a. skall myndigheten utröna barnets uppfattning, såvida inte detta är omöjligt med hänsyn särskilt till barnets ålder och mognad;

b. kan myndigheten begära att andra lämpliga utredningar kommer till stånd.

2. Kostnaden för utredningar i fördragsslutande stater skall betalas av myndigheterna i den stat där de görs.

Framställningar om utredningar och resultatet av utredningar får sändas till den berörda myndigheten genom centralmyndigheterna.

Artikel 16

Vid tillämpningen av denna konvention får ingen legalisering eller annan liknande formalitet krävas.

DEL IV**Reservationer***Artikel 17*

1. En fördragsslutande stat kan göra en reservation för att i de fall som avses i artiklarna 8 och 9, eller endera av dessa artiklar, erkännande och verkställighet av avgöranden rörande vårdnaden kan vägras på sådana grunder som är föreskrivna i artikel 10 och som kan närmare anges i reservationen.

2. Erkännande och verkställighet av avgöranden som har meddelats i en sådan fördragsslutande stat som har gjort en reservation enligt punkten 1 i denna artikel kan vägras i varje annan fördragsslutande stat på någon av de ytterligare grunder som åsyftas i reservationen.

Article 18

A Contracting State may make a reservation that it shall not be bound by the provisions of Article 12. The provisions of this Convention shall not apply to decisions referred to in Article 12 which have been given in a Contracting State which has made such a reservation.

PART V

Other instruments

Article 19

This Convention shall not exclude the possibility of relying on any other international instrument in force between the State of origin and the State addressed or on any other law of the State addressed not derived from an international agreement for the purpose of obtaining recognition or enforcement of a decision.

Article 20

1. This Convention shall not affect any obligations which a Contracting State may have towards a non-contracting State under an international instrument dealing with matters governed by this Convention.

2. When two or more Contracting States have enacted uniform laws in relation to custody of children or created a special system of recognition or enforcement of decisions in this field, or if they should do so in the future, they shall be free to apply, between themselves, those laws or that system in place of this Convention or any part of it. In order to avail themselves of this provision the States shall notify their decision to the Secretary General of the Council of Europe. Any alteration or revocation of this decision must also be notified.

PART VI

Final clauses

Article 21

This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe. It is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, ac-

Article 18

Tout État contractant peut faire la réserve selon laquelle il n'est pas lié par les dispositions de l'article 12. Les dispositions de la présente Convention ne s'appliquent pas aux décisions visées à l'article 12 qui ont été rendues dans un État contractant qui a fait cette réserve.

TITRE V

Autres instruments

Article 19

La présente Convention n'empêche pas qu'un autre instrument international liant l'État d'origine et l'État requis ou le droit non conventionnel de l'État requis soient invoqués pour obtenir la reconnaissance ou l'exécution d'une décision.

Article 20

1. La présente Convention ne porte pas atteinte aux engagements qu'un État contractant peut avoir à l'égard d'un État non contractant en vertu d'un instrument international portant sur des matières régies par la présente Convention.

2. Lorsque deux ou plusieurs États contractants ont établi ou viennent à établir une législation uniforme dans le domaine de la garde des enfants ou un système particulier de reconnaissance ou d'exécution des décisions dans ce domaine, ils auront la faculté d'appliquer entre eux cette législation ou ce système à la place de la présente Convention ou de toute partie de celle-ci. Pour se prévaloir de cette disposition, ces États devront notifier leur décision au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe. Toute modification ou révocation de cette décision doit également être notifiée.

TITRE VI

Clauses finales

Article 21

La présente Convention est ouverte à la signature des États membres du Conseil de l'Europe. Elle sera soumise à ratification, acceptation ou approbation. Les instruments de

Artikel 18

En fördragsslutande stat kan göra en reservation att den inte skall vara bunden av bestämmelserna i artikel 12. Bestämmelserna i denna konvention skall inte gälla avgöranden som åsyftas i artikel 12 och som har meddelats i en fördragsslutande stat som har gjort en sådan reservation.

DEL V**Andra fördrag***Artikel 19*

Denna konvention utesluter inte möjligheten att åberopa något annat internationellt fördrag som gäller mellan ursprungsstaten och mottagarstaten eller någon annan lag i mottagarstaten som inte härrör från en internationell överenskommelse i syfte att erhålla erkännande eller verkställighet av ett avgörande.

Artikel 20

1. Denna konvention påverkar inte åligganden som en fördragsslutande stat kan ha mot en icke-fördragsslutande stat enligt ett internationellt fördrag rörande frågor som regleras i denna konvention.

2. Om två eller flera fördragsslutande stater har antagit likalydande lagar rörande vårdnaden om barn eller har skapat ett särskilt system för erkännande eller verkställighet av avgöranden på detta område, eller om de skulle göra så i framtiden, är de fria att sinsemellan tillämpa dessa lagar eller använda sig av det systemet i stället för denna konvention eller del av den. För att använda sig av denna bestämmelse skall staterna lämna Europarådets generalsekreterare underrättelse om sitt beslut. Varje ändring i eller återkallelse av ett sådant beslut måste också tillkännages.

DEL VI**Slutbestämmelser***Artikel 21*

Denna konvention är öppen för undertecknande av Europarådets medlemsstater. Den skall ratificeras, godtas eller godkännas. Ratifikations-, godtagande- eller godkännande-

ceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 22

1. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which three member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of Article 21.

2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 23

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any State not a member of the Council to accede to this Convention, by a decision taken by the majority provided for by Article 20. *d* of the Statute and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee.

2. In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 24

1. Any State may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt by the Secretary General of such declaration.

ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 22

1. La présente Convention entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date à laquelle trois États membres du Conseil de l'Europe auront exprimé leur consentement à être liés par la Convention conformément aux dispositions de l'article 21.

2. Pour tout État membre qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par la Convention, celle-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date du dépôt de l'instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Article 23

1. Après l'entrée en vigueur de la présente Convention, le Comité des Ministres du Conseil de l'Europe pourra inviter tout État non membre du Conseil à adhérer à la présente Convention par une décision prise à la majorité prévue à l'article 20. *d* du Statut, et à l'unanimité des représentants des États contractants ayant le droit de siéger au Comité.

2. Pour tout État adhérent, la Convention entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date du dépôt de l'instrument d'adhésion près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 24

1. Tout État peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera la présente Convention.

2. Tout État peut, à tout autre moment par la suite, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, étendre l'application de la présente Convention à tout autre territoire désigné dans la déclaration. La Convention entrera en vigueur à l'égard de ce territoire le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la déclaration par le Secrétaire Général.

instrument skall deponeras hos Europarådets generalsekreterare.

Artikel 22

1. Denna konvention träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en period om tre månader från den dag då tre medlemsstater i Europarådet har uttryckt sitt samtycke till att vara bundna av konventionen i enlighet med bestämmelserna i artikel 21.

2. I förhållande till varje medlemsstat som senare uttrycker sitt samtycke till att vara bunden av konventionen träder denna i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en period om tre månader från den dag då ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet deponerades.

Artikel 23

1. Efter det att denna konvention har trätt i kraft kan Europarådets ministerkommitté inbjuda en stat som inte är medlem av Europarådet att ansluta sig till konventionen genom ett beslut som fattas med den majoritet som anges i artikel 20. *d* i stadgan samt enhälligt av ombuden för de fördragsslutande stater som är berättigade att sitta i kommittén.

2. I förhållande till en stat som ansluter sig träder konventionen i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en period om tre månader från den dag då anslutningsinstrumentet deponerades hos Europarådets generalsekreterare.

Artikel 24

1. En stat kan vid tidpunkten för under-tecknandet eller när den deponerar sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument ange inom vilket eller vilka territorier som konventionen skall vara tillämplig.

2. En stat kan vid en senare tidpunkt, genom förklaring till Europarådets generalsekreterare, utsträcka tillämpningen av denna konvention till ett annat territorium som anges i förklaringen. Med avseende på ett sådant territorium träder konventionen i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en period om tre månader efter den dag då generalsekreteraren mottog förklaringen.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 25

1. A State which has two or more territorial units in which different systems of law apply in matters of custody of children and of recognition and enforcement of decisions relating to custody may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that this Convention shall apply to all its territorial units or to one or more of them.

2. Such a State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territorial unit specified in the declaration. In respect of such territorial unit the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt by the Secretary General of such declaration.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territorial unit specified in such declaration, be withdrawn by notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 26

1. In relation to a State which has in matters of custody two or more systems of law of territorial application:

a. reference to the law of a person's habitual residence or to the law of a person's nationality shall be construed as referring to the system of law determined by the rules in force in that State or, if there are no such rules, to the system of law with which the person concerned is most closely connected;

3. Toute déclaration faite en vertu des deux paragraphes précédents pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, par notification adressée au Secrétaire Général. Le retrait prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de six mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 25

1. Un État qui comprend deux ou plusieurs unités territoriales dans lesquelles des systèmes de droit différents s'appliquent en matière de garde des enfants et de reconnaissance et d'exécution de décisions relatives à la garde peut, au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, déclarer que la présente Convention s'appliquera à toutes ces unités territoriales ou à une ou plusieurs d'entre elles.

2. Il peut, à tout autre moment par la suite, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, étendre l'application de la présente Convention à toute autre unité territoriale désignée dans la déclaration. La Convention entrera en vigueur à l'égard de cette unité territoriale le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la déclaration par le Secrétaire Général.

3. Toute déclaration faite en vertu des deux paragraphes précédents pourra être retirée, en ce qui concerne toute unité territoriale désignée dans cette déclaration, par notification adressée au Secrétaire Général. Le retrait prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de six mois après la réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 26

1. Au regard d'un État qui, en matière de garde des enfants, a deux ou plusieurs systèmes de droit d'application territoriale:

a. la référence à la loi de la résidence habituelle ou de la nationalité d'une personne doit être entendue comme référence au système de droit déterminé par les règles en vigueur dans cet État ou, à défaut de telles règles, au système avec lequel la personne concernée a les liens les plus étroits;

3. En förklaring som har avgetts i enlighet med de båda föregående punkterna kan, med avseende på ett territorium som har angetts i förklaringen, återtas genom en underrättelse till generalsekreteraren. Återtagandet träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en period om sex månader från den dag då generalsekreteraren mottog underrättelsen.

Artikel 25

1. En stat som består av två eller flera territoriella enheter med olika rättssystem i frågor som gäller vårdnaden om barn samt erkännande och verkställighet av avgöranden rörande vårdnaden kan, vid tidpunkten för undertecknandet eller när staten deponerar sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande eller anslutningsinstrument, förklara att denna konvention skall tillämpas på alla dess territoriella enheter eller på en eller flera av dem.

2. En sådan stat kan vid en senare tidpunkt, genom en förklaring till Europarådets generalsekreterare, utsträcka tillämpningen av denna konvention till en annan territoriell enhet som anges i deklARATIONEN. Med avseende på en sådan territoriell enhet träder konventionen i kraft första dagen i den månad som följer efter utgången av en period om tre månader från den dag då generalsekreteraren mottog förklaringen.

3. En förklaring som har avgetts i enlighet med de båda föregående punkterna kan, med avseende på en territoriell enhet som har angetts i förklaringen, återtas genom en underrättelse till generalsekreteraren. Återtagandet träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av en period om sex månader från den dag så generalsekreteraren mottog underrättelsen.

Artikel 26

1. I förhållande till stater som i frågor rörande vårdnad har två eller flera rättssystem beträffande territoriell tillämpning skall:

a. hänvisning till lagen om en persons hemvist eller till lagen om en persons medborgarskap avse det rättssystem som utpekats i gällande bestämmelser i den staten eller, om det inte finns några sådana bestämmelser, till det rättssystem till vilket den berörda personen har sin starkaste anknytning;

b. reference to the State of origin or to the State addressed shall be construed as referring, as the case may be, to the territorial unit where the decision was given or to the territorial unit where recognition or enforcement of the decision or restoration of custody is requested.

2. Paragraph 1. *a* of this Article also applies *mutatis mutandis* to States which have in matters of custody two or more systems of law of personal application.

Article 27

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it avails itself of one or more of the reservations provided for in paragraph 3 of Article 6, Article 17 and Article 18 of this Convention. No other reservation may be made.

2. Any Contracting State which has made a reservation under the preceding paragraph may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 28

At the end of the third year following the date of the entry into force of this Convention and, on his own initiative, at any time after this date, the Secretary General of the Council of Europe shall invite the representatives of the central authorities appointed by the Contracting States to meet in order to study and to facilitate the functioning of the Convention. Any member State of the Council of Europe not being a party to the Convention may be represented by an observer. A report shall be prepared on the work of each of these meetings and forwarded to the Committee of Ministers of the Council of Europe for information.

Article 29

1. Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the

b. la référence à l'État d'origine ou à l'État requis doit être entendue, selon le cas, comme référence à l'unité territoriale dans laquelle la décision a été rendue ou à l'unité territoriale dans laquelle la reconnaissance ou l'exécution de la décision ou le rétablissement de la garde est demandé.

2. Le paragraphe 1. *a* du présent article s'applique également *mutatis mutandis* aux États qui, en matière de garde des enfants, ont deux ou plusieurs systèmes de droit d'application personnelle.

Article 27

1. Tout État peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, déclarer faire usage d'une ou plusieurs réserves figurant au paragraphe 3 de l'article 6, à l'article 17 et à l'article 18 de la présente Convention. Aucune autre réserve n'est admise.

2. Tout État contractant qui a formulé une réserve en vertu du paragraphe précédent peut la retirer en tout ou en partie en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe. Le retrait prendra effet à la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 28

A l'issue de la troisième année qui suit la date d'entrée en vigueur de la présente Convention et, à son initiative, à tout autre moment après cette date, le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe invitera les représentants des autorités centrales désignées par les États contractants à se réunir en vue d'étudier et de faciliter le fonctionnement de la Convention. Tout État membre du Conseil de l'Europe qui n'est pas partie à la Convention pourra se faire représenter par un observateur. Les travaux de chacune de ces réunions feront l'objet d'un rapport qui sera adressé pour information au Comité des Ministres du Conseil de l'Europe.

Article 29

1. Toute partie peut, à tout moment, dénoncer la présente Convention en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. La dénonciation prendra effet le premier jour de mois qui suit l'expiration d'une péri-

b. hänvisning till ursprungsstaten eller till mottagarstaten, allt efter omständigheterna, avse den territoriella enhet där avgörandet meddelades eller den territoriella enhet hos vilken begäran om erkännande eller verkställighet av avgörandet eller om återställande av vården görs.

2. Punkt 1. a äger motsvarande tillämpning i förhållande till stater som i frågor rörande vårdsnaden har två eller flera rättssystem beträffande personell tillämpning.

Artikel 27

1. En stat kan, vid tidpunkten för under-tecknandet eller vid tidpunkten för deponering av sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande eller anslutningsinstrument, förklara att den begagnar sig av en eller flera av de reservationer som anges i artikel 6 punkt 3, artikel 17 och artikel 18 i denna konvention. Ingen annan reservation får göras.

2. En fördragsslutande stat som har gjort en reservation enligt föregående punkt kan helt eller delvis återta denna genom en underrättelse till Europarådets generalsekreterare. Återtagandet skall gälla från den dag då generalsekreteraren mottog underrättelsen.

Artikel 28

Efter utgången av tredje året efter den dag då denna konvention har trätt i kraft, och närhelst Europarådets generalsekreterare därefter tar initiativ till det, skall generalsekreteraren inbjuda de representanter för centralmyndigheterna som de fördragsslutande staterna har utsett att mötas för att studera och underlätta tillämpningen av konventionen. En stat som är medlem i Europarådet men som inte är part i konventionen kan företrädas av en observatör. En rapport skall sammanställas från vart och ett av dessa möten och vidarebefordras till Europarådets ministerkommitté för kännedom.

Artikel 29

1. En part kan när som helst säga upp denna konvention genom en underrättelse till Europarådets generalsekreterare.

2. Uppsägningen träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången

expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 30

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council and any State which has acceded to this Convention, of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c. any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 22, 23, 24 and 25;
- d. any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Luxembourg, this 20th day of May 1980, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State invited to accede to this Convention.

ode de six mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 30

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux États membres du Conseil et à tout État ayant adhéré à la présente Convention:

- a. toute signature;
- b. le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion;
- c. toute date d'entrée en vigueur de la présente Convention conformément à ses articles 22, 23, 24 et 25;
- d. tout autre acte, notification ou communication ayant trait à la présente Convention.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

Fait à Luxembourg le 20 mai 1980, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des États membres du Conseil de l'Europe et à tout État invité à adhérer à la présente Convention.

av en period om sex månader från den dag då generalsekreteraren mottog underrättelsen.

Artikel 30

Europarådets generalsekreterare skall underrätta Europarådets medlemsstater och varje stat som har anslutit sig till denna konvention om:

- a. undertecknande;
- b. deponering av ratifikations-, godtagande-, godkännande- och anslutningsinstrument;
- c. dag för konventionens ikraftträdande enligt artiklarna 22, 23, 24 och 25;

d. andra åtgärder, notifikationer eller meddelanden som rör konventionen.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna konvention.

Upprättad i Luxemburg den 20 maj 1980, på franska och engelska, vilka båda texter äger lika vitsord, i ett enda exemplar som skall deponeras i Europarådets arkiv. Europarådets generalsekreterare skall översända bestyrkta kopior till varje medlemsstat i Europarådet och till varje stat som har inbjudits att ansluta sig till denna konvention.